

Referanser: KR 63/14

Saksdokumenter:

Ingen

OVF 2015 - MKR - Tildeling av OVF-midler til søsterkirker og økumeniske organisasjoner

Sammendrag

Kirkemøtet har fastsatt retningslinjer for disponering av tilskudd fra Opplysningsvesenets fond. Departementet bestemmer hvert år hvor stor bevilgning som skal stilles til rådighet for Kirkemøtet ved Kirkerådet til kirkelige formål. Rammene for 2015 er de samme som i 2014. En grunnleggende utfordring er at blant annet kontingentene til de økumeniske organisasjonene i praksis blir mindre for hvert år, og gapet til forventet bidrag blir større. Kirkerådet har fordelt tilskuddet vi fikk, og det henvises til sak KR 63/14.

I følge vedtak i Kirkemøtet 1997 skal 10 prosent av de midlene fra OVF som disponeres av de sentralkirkelige rådene, fordeles til prosjekter i regi av eller til fordel for søsterkirker og internasjonale partnerorganisasjoner ("søsterkirkemidler"). Fordelingen foretas av Mellomkirkelig råd og følger føring for fordeling av midler vedtatt av rådet i februar 2004. Føringer for behandling av tildelinger til søsterkirker (del II) (40 %) ble vedtatt av Mellomkirkelig råd i juni 2008.

Forslag til vedtak:

1. Mellomkirkelig råd tildeler kontingenter til følgende organisasjoner med denne interne fordeling:

Kirkenes verdensråd	kr 1 530 000
Det lutherske verdensforbund	kr 1 525 000
Ecumenical Advocacy Alliance	kr 5 000
Konferansen av europeiske kirker (KEK)	kr 335 000
Churches Commission on Migrants in Europe	kr 50 000
Menneskerettighetsfondet	kr 90 000
Leuenberg Kirkefelleskap (CPCE)	kr 40 000
Kirkelig Fredsplattform	kr 28 000
Flerkulturelt kirkelig nettverk	kr 50 000
Norges Kristne Råd	kr 334 000
Sum	kr 3 987 000

2. Mellomkirkelig råd tildeler til generalforsamlinger og delegasjonsutgifter kr 1 080 000

3. Mellomkirkelig råd tildeler innenfor del I (50 %) til KV og LVF kr 921 650

a) Mellomkirkelig råd tildeler til prosjekter i regi av Kirkenes verdensråd og KEK kr 460 825 med følgende interne fordeling:

1. M23- Mission from the margins - indigenous and migrants	kr 237 100
2. YYG1- General Secretariat – Ecum. Movement 21 st century	kr 47 500
3. YU1 - Faith and Order - Called to be the one church	kr 81 500
4. YT501- Bossey Ecumenical Institute	kr 51 400
5. Konferansen av europeiske kirker: 50/50-fordeling mellom Church and Society og Migrantkommissjonens arbeid	kr 43 325
Sum	kr 460 825

b) Mellomkirkelig råd tildeler til prosjekter i regi av Det lutherske verdensforbund kr 460 825 med følgende interne fordeling:

1. Tilskudd til "The LWF Foundation-Endowment Fund"	kr 200 825
2. Ecumenical Dialogue and Relations, PGS003	kr 180 000
3. Institute for Ecumenical Research, Strasbourg. Utgifter til deltakelse fra kirkene i sør til det internasjonale økumeniske seminar.	kr 80 000
Sum	kr 460 825

c) Mellomkirkelig råd gir sekretariatet fullmakt til å foreta nødvendige justeringer i tildelingen dersom endringer i de enkelte prosjekter gjør det nødvendig. Totalbeløpene til hver organisasjon skal ikke endres.

4. Mellomkirkelig råd tildeler innen del II (40 %) til støtte til søsterkirker og partnerorganisasjoner i henhold til saksorienteringen og de endringer som framkom i møtet.

kr 737 320

5. Mellomkirkelig råd tildeler innen del III (10 %) til bygging av vennsksrelasjoner med søsterkirker følgende beløp og fordeling:

kr 184 330

Oslo bispedømme	8/33	Kr 44 700
Borg bispedømme	8/33	Kr 44 700
Stavanger bispedømme	7/33	Kr 39 000
Nidaros bispedømme	10/33	Kr 55 930
	Sum	Kr 184 330

Saksorientering

Bakgrunn

Det er Kirkerådet og bispedømmerådene som er tilskuddsforvaltere for tildelingen fra OVF. Dette betyr at det er Kirkerådet og bispedømmerådene som er ansvarlige for å gi rammene for tildelingene til tilskuddsmottakere. Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd er tilskuddsmottakere som kan fordele til prosjekter innenfor de økonomiske rammer som er gitt fra Kirkerådet.

Beløpene i dokumentet og i forslag til vedtak forholder seg til rammene som er gitt ut fra Kirkemøtets kriterier og fra Kirkerådets vedtak.

Redegjørelsen og vedtaksforslaget under er delt i fire. Den første delen refererer til Kirkerådets behandling og viser fordelingen mellom de poster som berører Mellomkirkelig råds arbeid. (Kontingenter til økumeniske organisasjoner, konferanseavgift og delegasjonsutgifter og oversikten over utregningen på 10 % søsterkirkemidler). Dette gir rammene for Mellomkirkelig råds tildeling (Rammevilkår). Videre korresponderer dokumentet med de tre ulike støttekategoriene som er spesifisert i retningslinjene: 50 prosent av beløpet skal fordeles likt mellom Kirkenes verdensråd (KV) og Det lutherske verdensforbund (LVF) (del II a), 40 prosent fordeles til søsterkirker Den norske kirke har samarbeidsavtaler med (nytt regelverk for 2009) (del II b), og de siste 10 prosent fordeles etter en rotasjonsordning til bispedømmene for videre fordeling til menighetenes vennsaksarbeid (del III).

Føringer for behandling av tildelinger til søsterkirker (del II) (40 %) ble vedtatt av Mellomkirkelig råd i juni 2008. I dag har Den norske kirke formaliserte avtaler med tre søsterkirker; i Brasil, Jordan og Det hellige land og i Sør-Afrika. Halvparten av denne delen går i driftsstøtte til de tre kirkene. Dette vil styrke det formaliserte søsterkirkearbeidet og også gi en forutsigbarhet for disse tre kirkene i forhold til norsk støtte. Den andre delen er prosjektstøtte til de samme kirker. Prosjektsøknadene må ivareta kravet om at de går til støtte for søsterkirker vi har samarbeidsavtaler med, og ellers følge de vanlige kravene til prosjektsøknader og rapportering.

Det som har variert i fordelingen tidligere, er Kirkerådets avsetning til generalforsamlinger i KV, LVF, KEK og CPCE og utgifter til delegasjonene til disse. Disse avholdes med ulike mellomrom. Det er ønskelig å utjevne dette ved å ha en spareordning. Dette har vært benyttet også tidligere, og er årsaken til at beløpet er opprettholdt på fjorårets nivå.

KV har etablert en ny ordning fra og med 2014. Det betyr en årlig økning på 3-5 %. Heller ikke her makter vi å innfri for 2015 da samme beløpet igjen er foreslått. Med en økning på 3-5% i år kunne vi kommet oss ájour når det gjelder KV. Men også her – med en smidig nyordning – blir vi liggende etter.

Den norske kirke har de senere år betalt om lag 1 mill. kr mindre enn LVF forventer i årlig medlemskontingent. Den såkalte 'fair membership fee' beregnes ut fra økonomiske data fra Verdensbanken kombinert med medlemstallet i kirken. I dag betaler om lag 80 % av LVFs medlemskirker 'fair membership fee', mens Den norske kirke – som er en av de rikeste kirkene i LVF – ikke ser seg stand til å betale kontingenten. Dette legges merke til i fellesskapet, og LVFs generalsekretær har ved gjentatte anledninger bedt Den norske kirke om å betale hele medlemskontingenten. Hvis ikke de rike kirkene prioriterer dette, hvilket budskap sender man da til fellesskapet i LVF og til de fattige kirkene som betaler sin kontingent fullt ut? Dette er en sak som må tas opp i budsjettet 2017 da Kirkemøtet forvalter alle midlene som tildeles over statsbudsjettet.

LVF har neste generalforsamling i 2017 og forventer et bidrag fra Den norske kirke på om lag kr 3 000 000. Beløpet er basert på samme utregningsmåte som 'fair membership fee'.

Bidragene til LVF tas av OVF-tildelingen, og som et resultat av at den ikke har økt, har beløpet til LVFs kontingent stått stille i mange år. Dette er grunnen til at Den norske kirke er blitt hengende etter. Kirkerådet må ta stilling til om en skal bruke mer av OVF-midlene til LVF, slik at Den norske kirke kan oppfylle sine medlemskapsforpliktelser overfor LVF.

Kirkerådet stemte ned et forslag om en økning nå på kr 100.000 av LVFs kontingent, men vedtok følgende:

«Kirkerådet ber departementet om å disponere inntil 2 mill av OVF-midlene for 2015 til kontingentdekning for LVF og KV.» Denne saken er ikke avklart enda.

Også Menneskerettighetsfondet har i brev bedt om en økning i bevilgningen for 2015, den har ligget på 90 000 i mange år, og betyr i praksis mindre for hvert år.

KIRKERÅDETS RAMMER FOR MELLOMKIRKELIG RÅDS TILDELING

St. prp. nr. 1 fra Kirke- og kulturdepartementet pålegger at kontingenter til økumeniske organisasjoner skal dekkes over OVF. Utgiftene er plassert under posten "Fellesutgifter" i Kirkerådets fordeling av OVF-midlene. Dette var tidligere dekket over Statsbudsjettet, kap 0294, post 71. Det er Kirkerådet som bestemmer den samlede ramme for kontingenter til økumeniske organisasjoner, mens Mellomkirkelig råd vedtar den interne fordelingen.

Mottaker	Formål	Sum
Kirkenes verdensråd	Kontingent	1 530 000
Det lutherske verdensforbund	Kontingent	1 525 000
Ecumenical Advocacy Alliance	Kontingent	5 000
Konferansen av europeiske kirker (KEK)	Kontingent	335 000
Churches Comission on Migrants in Europe	Kontingent	50 000
Menneskerettighetsfondet	Kontingent	90 000
Leuenberg kirkefelleskap (CPCE)	Kontingent	40 000
Kirkelig fredsplattform	Kontingent	28 000
Flerkulturelt kirkelig nettverk	Kontingent	50 000
Norges Kristne Råd	Kontingent	336 000
	SUM	3 987 000

Utgifter til generalforsamlinger i økumeniske organisasjoner, samt forberedelse og delegasjonsutgifter.

Denne posten skal dekke Den norske kirkes utgifter til generalforsamlingene i KV, LVF, KEK og CPCE. CPCE hadde generalforsamling i 2012 og KV og KEK i 2013. Det er planlagt å støtte KV's generalforsamling i 2013 med kr 1,5 mill., fordelt over 2013, 2014 og 2015. Derfor settes det av kr 500.000 til KV i 2015.

Neste større generalforsamling er LVFs i 2017. KV møtes igjen i 2021. Vi begynner alt i 2014 å spare (primært til Det lutherske verdensforbund) til disse store møtene slik at vi unngår veldig høye utgifter på de enkelte år, og det avsettes kr 530 000 til dette i 2015.

Kirkenes verdensråd (KV)	500.000
Fremtidige generalforsamlinger	530 000
Sum direkte utgifter	1 030 000
Nasjonale utgifter	50 000
Sum nasjonale utgifter	50 000
Sum utgifter	1 080 000

10 % til utviklingstiltak i samarbeid med søsterkirker

Kirkemøtet 1997 bestemte at 10 % av bevilgningen skal tilfalle utviklingstiltak i samarbeid med søsterkirker (paragraf 3.2 i retningslinjer for OVF). Ut i fra vedtak i Kirkerådet (februar 2000) er det Mellomkirkelig råd som skal stå for fordelingen til disse tiltak. Fordelingsnøkkelen ble vedtatt av Mellomkirkelig råd 8.-9. februar 2001 (MKR 06/01)

Den samlede bevilgning etter fratrukk av kontingenter og konferanseavgift til økumeniske organisasjoner, men før fratrukk av administrasjonsutgifter:	18 433 000
Hvorav 10 % utgjør:	1 843 300

Formål	Sum	Fordelingsnøkkel	
Program hos KV/LVF (del I)		50 % av tildelingen	921 650
Søknader fra søsterkirker Den norske kirke har samarbeidsavtaler med (del II)		40 % av tildelingen	737 320
Lokale og regionale vennsksrelasjoner med kirker i sør og øst. (del III)		10 % av tildelingen - til fordeling blant tre bispedømmer. I 2011 er det disse bispedømmene: Hamar, Bjørgvin og Nord-Hålogaland	184 330
DEL I: Program hos KV/LVF (50 %)			921 650

Beløp til fordeling til KV / LVF	50 % av tildelingen
Beløp til KVs virksomhet	kr 460 825
Beløp til LVFs virksomhet	kr 460 825

Som hovedregel fordeles midlene med en halvpart til hver av de to organisasjonene. For både KV og LVF skal oppmerksomheten rettes mot program som står sentralt for den økumeniske bevegelse, men som det erfaringsmessig er vanskelig å finansiere. Kirkens Nødhjelp foretar hvert år betydelige bevilgninger gjennom de økumeniske organisasjonene. Bidragene fra OVF bør derfor sees i sammenheng med bevilgninger fra KN. Disse midlene har vært fordelt til de to organisasjonene til spesifikke prosjekter.

Begge organisasjonene deler sin økonomi i to: *Generelt driftsbudsjett* – som dekkes av medlemskontingent og andre frie bidrag, blant annet fra bistandsorganisasjoner – og *programbudsjett* som dekkes av bidrag til spesifikke prosjekter. Bevilgningen av søsterkirkemidlene har i første rekke vært tilført de to organisasjonenes programbudsjetter.

Kirkenes verdensråd (KV) og Konferansen av europeiske kirker

For Den norske kirke har det vært viktig å ivareta urfolksperspektivet innenfor Kirkenes verdensråd. I 2007 ble det fra Den norske kirke bevilget midler til oppstart av programmet i KV. Det foreslås at tilskuddet opprettholdes. Det foreslås også et beløp over denne posten til Konferansen av europeiske kirker.

Nærmere informasjon om prosjektene kan fås ved henvendelse til sekretariatet.

1	M23- Mission from the margins - indigenous and migrants	kr 237 100
2	YYG1- General Secretariat – Ecum. Movement 21 st century	kr 47 500
3	YU1 - Faith and Order - Called to be the one church	kr 81 500
5	YT501- Bossey Ecumenical Institute	kr 51 400
6	Konferansen av europeiske kirker: 50 – 50 fordeling mellom Church and Society og Migrantkommissjonens arbeid	kr 43 325
	Sum fordelt	kr 460 825

Det lutherske verdensforbund (LVF)

Det lutherske verdensforbund (LVF) fremmer sine behov overfor partnere gjennom "Summary of Needs". I dette dokumentet presenteres de ulike prosjekter som det søkes om støtte til. Det har blitt lagt en prioritering på støtte til Office of Ecumenical Affairs og de bilaterale læresamtalene, da dette er et felt som det er vanskelig for LVF å få støtte til. Det foreslås også at kr 200 825 bevilges til "The LWF Foundation-Endowment Fund". Fondet ble etablert som et gjensvar på en oppfordring fra LVFs råd i september 1996. Dets fremste formål er å styrke og bidra til en sikkerhet for finansieringen av LVFs arbeid. Rådet har oppfordret medlemskirkene til å bidra til dette fondet. Nærmere informasjon om prosjektene kan fås ved henvendelse til sekretariatet.

1	Tilskudd til "The LWF Foundation-Endowment Fund"	kr 200 825
2	Ecumenical Dialogue and Relations, PGS003	kr 180 000
3	Institute for Ecumenical Research, Strasbourg. Utgifter til deltakelse fra kirkene i sør til det internasjonale økumeniske seminar.	kr 80 000
	Sum fordelt	kr 460 825

DEL II: Søknader fra søsterkirker og partnerorganisasjoner (40 %)

Kr 737 320

Følgende retningslinjer ble vedtatt av Mellomkirkelig råd i sitt møte i mai 2008 (MKR 35/08):

50 % av midlene fordeles direkte som årlige driftstilskudd til søsterkirker Den norske kirke sentralt har formaliserte samarbeidsavtaler med.

De resterende 50 % fordeles etter søknad til prosjekter i søsterkirker Den norske kirke sentralt har formaliserte samarbeidsavtaler med. Søkere kan være:

- Søsterkirker eller partnerorganisasjoner knyttet til disse søsterkirker.
- Vennskapsmenigheter/bispedømmer i Norge på vegne av søsterkirker.
- Organisasjoner som er observatører i Nasjonalkomiteen, på vegne av søsterkirker Den norske kirke har formaliserte samarbeidsavtaler med.
- Det forutsettes at den norske partner som oversender søknad, har vurdert denne i forhold til retningslinjer for tildeling av OVF-midler til søsterkirker.

Søknadene må inneholde informasjon om:

- Målsetting og tiltak, inkludert eventuelle planer for oppfølging ved prosjektets eller aktivitetens avslutning.
- Hvordan prosjektet er inkludert i kirkens/organisasjonens øvrige arbeid. Søknader fra enkeltmenigheter og institusjoner må vedlegges anbefaling fra høyere kirkelig instans eller fremsendes gjennom den kirkelige struktur.
- Hvordan prosjektet styrker samarbeidet mellom kirker/organisasjoner lokalt, regionalt og nasjonalt.
- Relasjonen til Dnk eller organisasjonene.
- Søknad til andre instanser til samme prosjekt.
- Budsjett for prosjektet.

DEL II A) Driftstilskudd til søsterkirker Den norske kirke sentralt har formaliserte samarbeidsavtaler med	kr 368 660
IECLB - Brasil	kr 122 886
ELCSA – Sør-Afrika	kr 122 887
ELCJHL - Jordan og Det hellige land	kr 122 887

DEL II B) Prosjektilskudd til kirker Den norske kirke sentralt har samarbeidsavtaler med	kr 368 660
---	------------

Søker og tiltak	Mål	Kommentarer og anbefaling	Søkt beløp	Foreslått beløp
<p>1. EST Brasil – Escola Superior de Teologia er knyttet til IECLB – Den evangeliske kirke med luthersk konfesjon i Brasil.</p> <p>I 2012 begynte et treårig prosjekt, «Diaconia in the current context – a challenge for research», som nå er avsluttet.</p> <p>En handlingsplan Dnk-IECLB planlegges underskrevet i 2015..</p> <p>En viktig del av handlingsplanen er diakonifaglig samarbeid mellom IECLB, EST, Den norske kirke og partnere. En ny konkret søknad er under utarbeidelse i IECLB</p>		<p>Etter at treårsprosjektet nå er avsluttet, er IECLB nå i ferd med å lage en ny søknad.</p> <p>Det anbefales fra sekretariatet at midler holdes av til søknad foreligger og for å komme i gang med dette i år.</p>		kr 122 887
<p>2. ELCSA – Den evangelisk lutherske kirke i det sørlige Afrika.</p> <p>Dnk har i 2010-2013 støttet i samarbeid med NMS et ledertreningsprosjekt i ELCSA som har hatt bredt nedslagsfelt og gode resultater. I 2014 ble det ikke utbetalt noe pga. mangel på ny søknad.</p> <p>I forbindelse med fornyelse av samarbeidsavtalen/handlingsplan mellom Dnk og ELCSA, som ventelig vil bli sluttført høsten 2015, vil drøfting om videreføring av nytt prosjekt bli diskutert.</p>		<p>Det anbefales fra sekretariatet å holde av midler til oppstart 2015 av et 3-årig prosjekt 2015-2017.</p> <p>Dette vil inngå i handlingsplanen under en fornyet avtale Dnk-ELCSA. Ideene handler om stikkordene økumenikk, reformasjon, og kontekstuell teologi, hvor også LVF er tiltenkt en rolle. En teologisk konferanse i Nambia i oktober kan være en del av denne prosessen.</p> <p>Det trengs mer konsultasjoner med ELCSA og videre konkretiseringer på</p>		kr 122 887

Søker og tiltak	Mål	Kommentarer og anbefaling	Søkt beløp	Foreslått beløp
		dette, men vi ber om at beløpet frigjøres til dette i år.		
3a) ELCJHL – Den evangelisk lutherske kirke i Jordan og Det hellige land. I forlengelsen av kvinneprosjektet søker ELCJHL nå om et nytt delprosjekt som skal spesialisere seg på de juridiske rettighetene til kristne kvinner i palestinsk, israelsk og jordansk familielovgivning. Helt siden Det ottomanske riket har viktige deler av familielovgivningen i regionen vært delegert til de respektive religionene, og prosjektet vil undersøke kristne kvinners rettigheter i kanonisk lov.	Bedre kristne kvinners rettigheter i den religiøse familielovgivningen, særlig med tanke på arverett og skilsmisse.	ELCJHL satser her på en videreutvikling av forrige prosjekt som søker å arbeide mer systematisk og juridisk med økonomiske og sosiale rettigheter til palestinske, kristne kvinner.	Ca. kr 130.000 årlig	kr 122 887
		SUM		kr 380 580

DEL III: Lokale og regionale vennsapsrelasjoner med kirker i sør og øst (10 %)		kr 184 330
Midlene fordeles direkte til bispedømmene som fordeler tilskudd etter søknader fra menighetene. Størrelsen på tildelingen til det enkelte bispedømme følger fordelingsnøkkelen som er utarbeidet for de regionale midlene. Pengene skal normalt ikke gå til å betale norsk deltagelse i utvekslingen. Midlene kan benyttes til sør-nord-utveksling, fortrinnsvis med en relasjon til tredje part i Norge. Størrelsen på disse tilskuddene skal normalt ikke overstige kr 30.000,- pr. prosjekt. Det kan ikke søkes refusjon etter at et eventuelt tiltak er gjennomført.		
Oslo bispedømme	8/33	Kr 44 700
Borg bispedømme	8/33	Kr 44 700
Stavanger bispedømme	7/33	Kr 39 000
Nidaros bispedømme	10/33	Kr 55 930
	Sum	Kr 184 330

Økonomiske/administrative konsekvenser

Bevilgningen gjelder for budsjettåret 2015. Rammen til de økumeniske organisasjonene har ikke økt – siden rammen på OVF-bevilgningene ikke har vært endret. Med unntak av kontingenten til Norges Kristne Råd, så er ikke kontingentene justert for prisutviklingen.

Mange av samarbeidspartnerne har en stram økonomi, og det er uheldig at bidragene til økumeniske organisasjoner og søsterkirker ikke kan økes.

For Kirkerådet er Den norske kirkes deltakelse i de primære økumeniske samarbeidsrelasjoner, nasjonalt og internasjonalt, svært viktig og er nå blitt en normal del av vår kirkes liv og tjeneste, i samsvar med retningslinjer gitt av Kirkemøtet.

Det økumeniske samarbeidet knytter Dnk til det globale kristne trosfellesskapet og er til velsignelse og berikelse for vårt eget arbeid med gudstjenester, misjon, diakoni og integrerings- og religionspolitikk m.m. Dette gjelder ikke bare på sentralt plan i kirken, men i økende grad også i lokalmenighetene. Økumenikk og internasjonalt samarbeid er i dag blitt et anliggende for alle deler av vår kirke. I en globalisert verden hvor det nasjonale og internasjonale glir over i hverandre, og hvor Norge stadig blir et mer multikulturelt samfunn, er det viktig at Dnk opprettholder et nært samarbeid med de internasjonale økumeniske organisasjonene. De representerer viktige ressurser for vår kirke, samtidig som vi har noe å bidra med fra vår side til kirker i andre deler av verden.

Ut fra dette er det derfor sterkt beklagelig at Dnk ikke ser seg i stand til å betale inn det forventede beløp i medlemskontingenter til de internasjonale økumeniske organisasjonene. Kontingentene tas i dag fra OVF-tildelingen fra Kirkerådet, og satsene har stått på sammen nivå over flere år. KV og LVF baserer medlemskontingentene på 'fair fee' basert på Verdensbankens beregning av de ulike lands betalingsevne. Det er pinlig at Dnk, hvis medlemmer er noen av de aller mest privilegerte og velstående i verden, ikke betaler 'fair fee'. Vi burde mer enn andre føle oss moralsk forpliktet til å dele ressursene med de fattige medlemskirkene i vårt økumeniske fellesskap.

I tillegg til kontingentene kommer utgifter til generalforsamlinger og prosjektstøtte, hvor vi også ligger betydelig lavere enn forventet. Saken har vært behandlet i Mellomkirkelig råd flere ganger. Det har så langt ikke lyktes å skaffe finansiering til å dette.